

До:
Комисия по земеделието и горите
гр. София 1169, пл. „Княз Александър I“, Народно събрание
Тел: (02) 987 17 58

СТАНОВИЩЕ

и предложения за текстове за промяна на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите (ЗИД на ЗГ) приет от Народното събрание на 13 юни 2012г., върнат за ново обсъждане с Указ №234 от 16 юни 2012г. на Президента на РБ

от

Младежки клуб по пешеходен и вело туризъм,

юридическо лице с нестопанска цел за извършване на обществено полезна дейност, доброволно сдружение на физически лица, които развиват и популяризират социалните форми на пешеходния и вело туризъм; със седалище и адрес на управление: България, гр. София, район „Средец“, бул. „Васил Левски“ № 75, ет. V, ст. 504.

Младежкият клуб по пешеходен и вело туризъм подкрепя всички досегашни становища изразени от Коалиция „За да остане природа в България“ в процеса на промяна на Закона за горите. В рамките на процедурата за обществено обсъждане ние предлагаме на Вашето внимание няколко предложения, които са свързани тематично с дискутираните членове от закона:

I. ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО

1. Категорично сме против изменение в чл. 54 Закона за горите, включващо в обхвата на разпоредбата „стълбове за лифтове и влекове“, „стълбове за други съоръжения за транспорт без контакт с повърхността на терена“ и „ски писти“.

Приемаме аргументите на експерти, предложени при обсъжданията в НС, за създаване на нова точка 5 към чл. 54, ал. 1 със следния текст:

(5) стъпки на съществуващи лифтове и влекове, които са обявени за търпими стросжи по реда на ЗУТ.

Мотиви: Целта на цялата процедура по промяна на предназначението е да не се допусне безразборно унищожаване и застрояване на земеделски и горски територии. Приципът включва строга административна процедура и наказателна такса. Първото е необходимо, за да може държавата да прецени дали позитивите, които промяната би донесла, не надвишава негативите спрямо околната среда. Това се постига чрез изготвяне на ОВОС, устройствен план (ПУП), оценка на стопанските качества на терена и/или гората, гарантиран достъп, водопровод и т.н. По-нататък,

ако промяната стане факт, което може и да не се случи, ако експертите преценят, че би било прекалено рисковано за екологичното равновесие, земята се оказва в урбанизирани терени с регулация, в които се дължи висок местен данък и такси за урегулирания имот. Така, ако инвестиционното намерение след време отпадне, инвеститорът ще е заинтересован да премахне строежа, да рекултивира терена и да промени предназначението на имота – отново в гора. По отношение на второто, наказателната такса за промяна на предназначението – тя стимулира инвеститорите да търсят вече урбанизиран терен за застрояване и да не разрушават горски територии. В случай че това стане обаче, държим размерът на таксата да отива изрично за компенсаторни залесявания и поддържане на другите горски територии.

Що се отнася до новата **точка 5** – този текст ще разреши проблема със съществуващите към момента лифтове и влекове, които са приватизирани без право на строеж, но са търпими строежи по смисъла на ЗУТ.

2. В чл. 54 да се създаде текст, изрично указващ, че право на строеж върху публична държавна собственост се учредява за срок не по-дълъг от 20 години”

Мотиви: Неприемливо е от гледна точка на обществения интерес да се позволява учредяването на безсрочни вещни права върху обекти публична държавна собственост и това представлява прецедент в българското право.

II. ПОЛЗВАНЕ НА ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ПУБЛИЧНА СОБСТВЕНОСТ

Към чл. 69 се създава нова алинея 4 със следния текст:

„(4) Правото на ползване на горски територии публична държавна и общинска собственост се учредява за срок не по-дълъг от 10 г.”

Мотиви: Както беше посочено в предишната точка, неприемливо е от гледна точка на обществения интерес да се позволява учредяването на безсрочни вещни права върху обекти публична собственост.

III. ГЛОБИ

1. Глобите, предвидени в Раздел II. Административни нарушения и наказания, са прекалено ниски и не осъществяват превантивната си функция. В този смисъл те следва да бъдат изменени:

- по чл. 256 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 250 до 1500 лв., а по ал. 3 - от 500 до 2 500 лв.
- по чл. 257 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 1 500 до 25 000 лв., а по ал. 2 - от 1000 до 5 000 лв.
- по чл. 258 предвидената глоба да бъде от 500 до 1500 лв.
- по чл. 260 предвидената глоба да бъде от 1500 до 5000 лв.
- по чл. 261 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 250 до 2500 лв. а по ал. 2 - от 1000 до 5000 лв.
- по чл. 262 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 1000 до 10000 лв., а по ал. 2 - от 2500 до 25000 лв.

- по чл. 263 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 1000 до 10000 лв.
- по чл. 267 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 250 до 2500 лв., а по ал. 2 – от 1000 до 5000 лв.
- по чл. 268 ал. 1 предвидената глоба да бъде от 5000 до 50 000 лв., а по ал. 2 - от 10 000 до 100 000 лв.
- по чл. 269 предвидената глоба да бъде от 5 000 до 50 000 лв.
- по чл. 270 предвидената глоба да бъде от 250 до 2500 лв., съответно имуществена санкция в размер от 1000 до 10000 лв.
- по чл. 271 предвидената глоба да бъде от 5000 до 50 000 лв.

2. Поради особено голямата им обществена опасност, следва да се измени размера на глобите, предвидени за следните нарушения:

- по чл. 259, за **неправомерна оценка на горски територии** при промяна на тяхното предназначение считаме, че предвидената глоба трябва да бъде от 5 000 до 50 000 лв.
- по чл. 265 (1), за **неправомерна промяна на предназначението** на горски територии или фактичeskото им използване не по установения за това ред, предвидената глоба трябва да бъде от 10000 до 50000 лв., а по ал. 2 – 60 000 до 300 000 лв.
- по чл. 266 (1), за **незаконна сеч**, предвидената глоба да бъде от 500 до 60 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. А по ал. 2 - от 1000 до 100 000 лв.

3. Създава се нов чл. 265, предвиждащ наказание глоба от 60 000 до 300 000 лв. за лице, което не построи ски писта, стълбове за лифтове и влекове, въпреки заявено намерение за това и след изсичане на дървесния материал, необходим за заявената цел.

IV. КОМПЕНСАТОРНИ ЗАЛЕСЯВАНИЯ

В чл. 73 се създава ал. 7 със следния текст: „Приходите от промяна на предназначението на поземлени имоти – общинска собственост в горските територии, постъпват в бюджета на съответната община и се разходват *изключително и само* за компенсаторно залесяване и поддържане на други горски територии. Ежегодно общината изготвя отчет за резултатите от последните две дейности, който се публикува на интернет страницата ѝ.”

В чл. 257, ал. 1 се създава нова т. 8, която гласи следното: “пренасочи или допусне пренасочването на приходите от промяна на предназначението на поземлени имоти – общинска собственост в горските територии за цели, различни от посочените в чл. 73, ал. 7”.

Мотиви: Необходима е абсолютна гаранция от страна на държавата, че при горска сеч, ще се осигури компенсаторно залесяване и поддържане на други горски територии.

V. ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

В преходните и заключителни разпоредби на закона се създава нов параграф със следния текст:

„(1) В срок от шест месеца от влизането в сила на този закон директорите на регионалните дирекции по горите възлагат изработването на областните планове за развитие на горските територии.

(2) В срок до 3 години от влизането в сила на този закон министърът на земеделието и храните издава заповед за утвърждаване на изработените областните планове по ал. 1.”

VI. НЕНУЖНО ИЗКЛЮЧВАНЕ ОТ ДЪРЖАВНИЯ ГОРСКИ ФОНД (ДГФ)

Да отпаднат следните текстове:

§ 11 от ЗИД на ЗГ и свързаните § 12, т. 1, § 13, т. 1, § 14 и § 15

Мотиви: Ненужно с малки мрски под определени параметри да се изключват от ДГФ, а за големите – да бъде с право на строеж. Обектите с национално значение са отделен случай, несвързан с тези текстове.

VII. СПОР ЗА ГОРСКИ ИМОТ ИЛИ ИМОТ В ПРОЦЕС НА РЕСТИТУЦИЯ

Да отпаднат следните текстове:

§ 67.

Мотиви: Намесата в правото на частна собственост при спор за горски имот или имот в процес на реституция противоконституционна.

VIII. СЕЧИ В ИМОТИ ПОД 2 ХЕКТАРА

Да отпаднат следните текстове:

§ 1, т. 3 от ЗИД на ЗГ;

Мотиви: Недопустимо е частните собственици на гори до 2 хектара да ги сечат без каквито и да било регулации от страна на държавата, защото това ще доведе до безконтролни сечи.

IX. СЕЧИ ПРИ КОРЕКЦИИ НА РЕКИ

В § 28 да отпадне изразът „границите на корекции на реки и на” и §32 да отпадне изразът „в границите на корекции на реки” от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: крайречните гори трябва да имат пълния статут на гори, така че държавата да може да упражнява контрол и да не допуска безконтролното им изсичане от собствениците им.

X. СЕЧИ И ПОЛЗВАНЕ НАДВИШАВАЩИ ПРИРАСТА

В § 63, ал.3 от ЗИД на ЗГ да отпадне думата „надвишен”.

Мотиви: Недопустимо е сечене с 80% повече от средния годишен прираст на гората за единица време. Това би означавало унищожаване и неустойчиво използване на горския ресурс.

XI. НЕКОРЕКТНО ОБЕДИНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ

Да отпаднат следните текстове:

§ 67 от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: Считаме за промяна философията на закона, обединяването на дейностите по планиране, маркиране и извеждане на сечите и продажбата на добитата дървесина. Текстът среща яростна съпротива от браншовите дърводобивни организации.

XII. Младежният клуб по пешеходен и вело туризъм подкрепя и становището, изразно от **Сдружение Зелени Балкани** и предложенията, които са насочени към разрешаване на актуални проблеми в българското горско стопанство:

- намаляне финансовите тежести върху собствениците на маломерни горски имоти;
- осигуряване на адекватна защита и опазване от посегателства на маломерните горски имоти;
- реално и бързо въвеждане на плащанията за екосистемни услуги, което ще осигури финансови ползи за всички собственици нагорски територии
- защита интересите и конституционните права на недържавните горски собственици и поощряване на животновъдството у нас;
- увеличаване приходите от ползванията на държавните гори от трети лица;

1. Горскостопанско планиране на частните имоти с площ до 20 декара

§ 1. В чл. 13 се правят следните допълнения:

1. Ал. 2 се променя както следва:

(2) Горскостопанските планове за териториалните поделения на държавните предприятия по чл. 163 се изработват съобразно границите на горските териториални единици и включват горските територии държавна собственост и тези собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения с площ до 2 ха.

2. В ал. 3 след думата „имоти“ се добавя „от 2“

3. Ал. 7 се променя както следва:

(7) Изработването на горскостопанските планове и програми се финансира от техните собственици, а за горските територии - държавна собственост и тези собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения с площ до 2 ха - от държавните предприятия по чл. 163.

4. В ал. 11 накрая се добавя „и/или от съответното държавно предприятие по чл. 163“.

5. Създава се ал. 14:

„(14) Ако физическите лица, юридическите лица и техни обединения, чиято собственост е устроена по реда на ал. 2, не желаят да ползват горскостопанския план, същите ползват горските ресурси на основата на горскостопанска програма, изработването на която те финансират.“

Мотиви: разрешава проблема с големите разходи по изготвяне на горскостопански програми и техните екологични оценки за малките горски имоти с площ до 20 декара. Предложеното

решение е планираната на ползването на горски ресурси да се извършва в рамките на изготвянето на горскостопанските планове на държавните горски и ловни стопанства за сметка на държавните предприятия. Ако лицата не са доволни от извършеното планиране могат да финансират самостоятелно горскостопански програми за своя сметка.

2. Охрана на частните гори с площ до 20 декара

§. В чл. 187 се създава нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) Действията по предотвратяване на нарушенията в горските територии, с обща площ до 2 ха, собственост на физическите лица, юридическите лица и техни обединения се извършват безвъзмездно от държавните предприятия.

§. В чл. 188 се правят следните допълнения:

В ал. 1 след израза „тяхна собственост,“ се допълва изразът „тези по чл. 187, ал.3 и“.

Мотиви: малките горски собственици нямат финансова и организационна възможност да организират охраната на своята собственост, което води до засищане на браконьерството в частните гори. От своя страна невъзможността да ги опазят мотивира собствениците да търсят възможност да ги изсекат за да могат да получат поне някакъв приход от тях. Предложението ни включва задължение превантивните действия за опазване, както и дейностите за установяване и предотвратяване на нарушенията в тези имоти да се поемат от държавните предприятия по ЗГ.

3. Паша на домашни животни

§. В чл. 124 се правят следните изменения: отпада т. 6.

Мотиви: настоящия текст на т. 6 забранява пашата на домашни животни в дивечовъдните участъци на държавните горски стопанства и в ловностопанските райони на държавните ловни стопанства. В този обхват са включени и частни, и общински имоти и е недопустимо да се ограничава по този начин тази собственост за сметка на дивечоразвъдната дейност. В момента на много места в страната има сериозно напрежение и селскостопанските производители се отказват от животновъдството заради липсата на места за паша.

4. Плащания за екосистемни услуги

§. В Преходни и заключителни разпоредби на Закона за горите се включва нов параграф със следното съдържание:

§. (1) До приемането на областните планове за горскостопанско развитие, плащанията за обществените екосистемни ползи по чл. 249, ал. 1 благоприятстващи за извършването на обществени екосистемни ползи се извършват на основата на договори по реда на Закона за задълженията и договорите. Инициатор за сключване на договора може да бъде както ползвателят на екосистемната полза, така и собственикът на поземления имот оказващ екосистемната полза.

(2) Договорите по ал. 1 за държавните гори се сключват от директора на съответното държавно предприятие, а за общинските гори – от кмета на общината.

(3) Плащанията по ал. 1 могат да се извършват и в случаите, когато горските територии за които се дължи плащане не са сертифицирани.

(4) До издаване на наредбата по чл. 249, ал. 8 размера на плащането се определя на базата на съгласието между двете страни по договора. Този размер може да се запази до 5 години от датата на приемането на наредбата, но не повече от 3 години от датата на приемането на областните планове за горскостопанско развитие.

Мотиви: настоящия текст разрешава справедливо проблема със забавянето на процеса по приемане на наредбата по реда на чл. 249, ал. 8 и областните планове за горскостопанско развитие. Подобно решение (свободни и доброволно сключени договори) действа във всички страни, в които са въведени плащания за екосистемни услуги. Приемането му ще поощри процеса на въвеждане на плащанията за екосистемни услуги и ще доведе до повече приходи за собствениците на горски територии.

5. Ползване от маломерните горски имоти

§.. В Преходни и заключителни разпоредби на Закона за горите се включва нов параграф със следното съдържание :

(1) До изготвяне на горскостопански план по чл. 13 ал.2 или горскостопанска програма собствениците на поземлени имоти в горски територии с площ до 2.0 ха могат да извършват ползване на дървесина при следните условия:

1. Не могат да се провеждат окончателни фази на възобновителни сечи.
2. Не могат да се провеждат сечи за издънково възобновяване или средностъбено стопанисване.
3. Размера на ползването не може да бъде по-голям от 15% от запаса на насаждението.

Мотиви: настоящият текст разрешава справедливо проблема с липсата на горскостопански планове и ще поощри устойчивото стопанисване на маломерните горски имоти. Разпоредбата ще действа до приемането на горскостопанските планове за съответната територия финансирани от държавата или до изработването на програма финансирана от собственика. Този пример има аналози в горското стопанство на някои европейски страни, където вместо процент от запаса се използва количествен показател.

XIII. ПРЕДЛОЖЕНИЯ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ

Младежкият клуб по пешеходен и вело туризъм предлага в своето становище и следните немотивирани предложения към ЗИД на ЗГ, подлежащи на обществено обсъждане и в зависимост от изговния резултат и добавяне към текстовете на ЗИД на ЗГ като формата на новосъздадените текстове (членове, алени и точки):

- 1) Юридическата собственост на търговски дружества и юридически лица по смисъла на ТЗ, участващи в концесия и/или търгова процедура и/или управляващи под една или друга форма (включително на концесия и/или след търгова процедура) инфраструктура, съоръжения, сграден фонд, зелени площи и др., намиращи се в горските територии по смисъла на ЗГ, да изключва възможността за собственост от **офшорни** търговски дружества и/или фирми.

Мотиви: Държавата ще има възможност да събира с абсолютна ефективност към държавния бюджет и данъците от използването на държавните природни ресурси и блага. Гражданите ще получат пълна прозрачност по отношение на управлението на държавните природни ресурси и блага.

- 2) Облскчени административни и съгласувателни процедури за инвестиционни проекти за реконструкция и модернизация на съществуваща инфраструктура (техническа, комуникационно – транспортна, туристическа и т.н.) в горските територии – в това число: лифтове, влекове, станции, писти, хижи и т.н., без да се надвишават градоустройствените и обемно-пространствените параметри на съществуващата инфраструктура – площ, обхват, силуст, ПЗ, РЗП, КИНТ и др.

Мотиви: Възможност за съвременен подход и устойчиво развитие в горските територии чрез деликатна намеса с минимални средства и ресурси за постигане на максимално ефективен резултат, използващ съществуващата и исторически прагматично доказана, но деградирала инфраструктура за нуждите на съвременното общество, без да се нарушава екологичното равновесие.

- 3) Създаване на механизъм за регламентиране и контрол на част от горските масиви, както и дефинирането на техните специфични параметри (площ, обем, състав), в горските територии и/или лесоустройствените планове (чрез планове, устройствени схеми, стратегии и др.), които е възможно да бъдат използвани за производство на енергия (електро, топлинна и др.) от биомаса (вид ВЕИ).

Мотиви: Възможност за регламентиране и контрол над инвестиционните проекти за производството на енергия от биомаса (вид ВЕИ), както и за обема на произвеждана енергия от биомаса (вид ВЕИ), както и за предотвратяване на незаконни и нерегламентирани сечи, осигуряващи материал за производството на енергия от биомаса (вид ВЕИ).

- 4) Държавата да запази абсолютна собственост върху Горските територии. Горите да не се продават на частни лица и/или инвеститори, след промяна на предназначението на горските територии.

Мотиви: Държавата запазва собственост завинаги върху държавните природни ресурси и блага, което благоприятства запазване на екологичния баланс и гарантира контрол.

Надяваме се предложенията ни да бъдат разгледани и уважени!

Дата: 29 юни 2012 г.
Гр. София

С уважение,
Веселина Блажева
Член на УС на Младежки клуб
по пешеходен и вело туризъм